

Αξιολόγηση των ανεπιθύμητων ενεργειών από τα εμβόλια COVID-19

Ο εμβολιασμός έναντι της COVID-19 βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη ανά την υφήλιο, ειδικά ενόψει και της επικράτησης του νέου στελέχους Όμικρον που έχει αυξήσει κατακόρυφα τον αριθμό των νέων κρουσμάτων. Οι εμβολιασμένοι μπορεί να εμφανίσουν παροδικές και ήπιες αντιδράσεις μετά τον εμβολιασμό και σπανιότερα σοβαρότερες ανεπιθύμητες ενέργειες. Οι Ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών **Θεοδώρα Ψαλτοπούλου, Γιάννης Ντάνας, Πάνος Μαλανδράκης και Θάνος Δημόπουλος** (Πρύτανης ΕΚΠΑ) συνοψίζουν τη σχετική δημοσίευση των A. L. Beatty και συνεργατών στο περιοδικό JAMA Network Open (JAMA Netw Open. 2021;4(12):e2140364.). Οι ερευνητές αξιολόγησαν τους παράγοντες που μπορεί να σχετίζονται με την εμφάνιση ανεπιθύμητων ενεργειών μετά τον εμβολιασμό έναντι της COVID-19. Η μελέτη πραγματοποιήθηκε μεταξύ 26^{ης} Μαΐου 2020 και 19^{ης} Μαΐου 2021 και συμπεριέλαβε εμβολιασθέντες με τουλάχιστον 1 δόση εμβολίου COVID-19. Συνολικά συμπεριελήφθησαν δεδομένα από 19586 άτομα. Η διάμεση ηλικία ήταν τα 54 έτη (ηλικιακό εύρος 38 με 66 έτη), ενώ το 68.8% (13420 άτομα) ήταν γυναίκες. Αλλεργική αντίδραση ή αναφυλαξία αναφέρθηκε σε 26 από τα 8680 άτομα (0.3%) μετά από την πρώτη δόση των εμβολίων mRNA BNT162b2 (Pfizer/BioNTech) ή mRNA-1273 (Moderna), σε 27 από τα 11141 άτομα (0.2%) μετά από δύο δόσεις του BNT162b2 ή mRNA-1273 ή μία δόση του JNJ-78436735 (Johnson & Johnson). Οι κυριότεροι παράγοντες που σχετίστηκαν με την εμφάνιση παρενεργειών ήταν ο αριθμός των δόσεων του εμβολίου (μεγαλύτερη πιθανότητα με περισσότερες δόσεις), το είδος του εμβολίου (μεγαλύτερη πιθανότητα με το mRNA-1273 συγκριτικά με το BNT162b2, και μεγαλύτερη πιθανότητα με το BNT162b2 συγκριτικά με το JNJ-78436735), η ηλικία (μεγαλύτερη πιθανότητα στους νεότερους), το φύλο (μεγαλύτερη πιθανότητα στις γυναίκες), καθώς και η προηγούμενη νόσος COVID-19 πριν τον εμβολιασμό. Συμπερασματικά, η συγκεκριμένη μελέτη που συνέλεξε δεδομένα από την καθημερινή κλινική πρακτική έδειξε ότι οι σοβαρές ανεπιθύμητες ενέργειες των εμβολίων για τη COVID-19 ήταν σπάνιες. Οι δύο δόσεις των εμβολίων, το είδος του εμβολίου, η νεαρότερη ηλικία, το γυναικείο φύλο και το ατομικό ιστορικό COVID-19 πριν τον εμβολιασμό αναδείχθηκαν ως παράγοντες κινδύνου που αύξαναν τον κίνδυνο παρενεργειών. Η φαρμακοεπαγρύπνηση είναι σημαντική να συνεχιστεί καθ' όλη τη διάρκεια εφαρμογής του εμβολιαστικού προγράμματος έναντι της COVID-19 συμπεριλαμβανομένων και των αναμνηστικών δόσεων.